

25. Oikeusaputoimisto

Oikeusapulautakunnan kokoonpano v. 1964 oli sama kuin edellisenä vuonna.

Lautakunnalla oli vuoden aikana 5 kokousta, joiden pöytäkirjat sisälsivät 55 pykälää. Kirjelmiä saapui 111 ja lähetettiin 75.

Oikeusaputoimiston toimintaan yleensä kuuluvien asioiden lisäksi jouduttiin kertomusvuonna käsittelemään mm. maksuttomien oikeudenkäyntien myöntämisessä ja asianajopalkkioiden tuomitsemisessa Helsingin raastuvanoikeudessa ilmenneitä epätasaisuuksia, lautakunta lähetti asian johdosta kirjelmän kaupungin oikeuspormestarille.

Oikeusapulautakunta esitti myös kaupunginhallitukselle, että joko kaupunki asettaisi oikeusaputoimiston ajamissa jutuissa toimiston asiakkaiden puolesta häätötuomioita ja takavarikkoja sekä myymis- ja hukkaamiskieltoja täytäntöönpannaessa tarvittavan takauksen tai oikeuttaisi oikeusaputoimiston viranhaltijat menemään harkintansa mukaan tällaisiin takauksiin, ja että kaupunki ottaisi suorittaakseen ne korvaukset, joiden maksamiseen ko. viranhaltijat takausten johdosta mahdollisesti saattaisivat joutua. Tämän lisäksi esitettiin, että kaupunginhallitus pyytäisi oikeusministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin ulosmittaamatta jätettävästä palkan tai eläkkeen määrästä annettujen säännösten muuttamiseksi nykyoloja paremmin vastaaviksi.

Lautakunta käsiteli myös kysymystä ohjeiden antamisesta siitä, mitä olisi otettava huomioon luovutettaessa holhottien omaisuutta näiden oikeudenomistajille holhoustoimen päättyessä holhotin kuoleman johdosta sekä kysymystä nuorten rikoksenteijäin avustamisesta oikeudenkäynnissä.

Oikeusaputoimiston henkilökunnan kokoonpanossa tapahtui muutos sikäli, että toim.apul. Elna Eklundin tilalle valittiin toim.apul. Sirkka-Liisa Ahonen 16.3. alkaen. Toimistoon oli 1.10. alkaen sijoitettu myös kaupungin toimistokoulun oppilas.

Toimisto sai kertomusvuodenkin aikana toimeksiantoja paitsi kotimaassa toimivilta kunnallisilta oikeusaputoimistoilta ja oikeusavustajilta myös Ruotsin oikeusapulaitoksilta.

Kertomusvuoden alusta otettiin oikeusaputoimiston tilastoitavan aineiston käsittelyssä avuksi reikäkorttijärjestelmä.

Vuoden aikana rekisteröitiin kaikkiaan 5 633 sellaista asiaa, joiden johdosta käytiin joko yksi neuvottelu tai ryhdyttiin johonkin jäljempänä mainituista toimenpi-

25. Oikeusaputoimisto

teistä. Sellaisia kertomusvuonna rekisteröityjä asioita, joiden johdosta ryhdyttiin erityisiin toimenpiteisiin oli 1 367 (1 506). Eniten oli avioeroasioita, joita oli 900 ja joista käytiin oikeutta 288 (230) tapauksessa. Asumuseroasioita oli rekisteröityä 490 ja käytiin näistä oikeutta 95 (93) tapauksessa. Työ- ja palkkariitoja rekisteröitiin 667 ja käytiin oikeutta 23:ssa (14) sekä sovittiin 103 (147) tapauksessa. Sikseen jätetyistä 199 (153) asiasta tuli ilmeisesti suuri osa asianomaisten kesken sovituksi. Avioero-, asumusero- ja elatusapujutuissa tuomittiin vuoden aikana toimiston asiakkailla elatusapumaksuja 56 580 (40 180) mk/kk.

Erilaisia asiakirjoja, kirjelmiä ym. laadittiin vuoden aikana 4 177. Näistä oli anomuksia maksuttoman oikeudenkäynnin saamiseksi 411, joista hyväksyttiin 376 (285) ja hylättiin 35 (49), haastehakemuksia 527 sekä muita hakemuskirjoja eri tuomioistuimille ja virastoille 334.

Oikeudenkäyntiin ryhdyttiin vuoden aikana 713 (594) asiassa, joista saatiin päätökseen 629 (536). Jutuista voitettiin joko kokonaan tai pääosiltaan 577 (506) ja hävittiin kokonaan 52 (30).

Vuoden aikana esiinnyttiin Helsingin raastuvanoikeudessa 1 156 (959) kertaa, Helsingin kärjäkunnan kihlakunnanoikeudessa 1 (1) kerran ja Espoon kärjäkunnan kihlakunnanoikeudessa 2 (5) kertaa. Eri alioikeuksissa esiinnyttiin 251 (223) päivänä.

Hovioikeuteen jouduttiin menemään 64 jutussa ja korkeimpaan oikeuteen 10 jutussa.

Asiakkaiden käyntejä oli kertomusvuonna 10 718 (11 094) ja ne jakaantuivat eri kuukausien osalle seuraavasti:

Kuukausi	Vastaanotto- päiviä	Käyntejä kaikkiaan päivää kohden	
Tammikuu	25	964	38.6
Helmikuu	25	855	34.2
Maaliskuu	23	852	37.0
Huhtikuu	26	894	34.4
Toukokuu	23	887	38.6
Kesäkuu	22	879	40.0
Heinäkuu	23	956	41.6
Elokuu	21	974	46.4
Syyskuu	26	940	36.2
Lokakuu	26	855	32.9
Marraskuu	25	867	34.7
Joulukuu	25	795	31.8
	Yhteensä	290	10 718
			36.9

Käyntien lukumäärä päivää kohden oli siis n. 37 (37). Suurin määrä käyntejä samana päivänä oli 81 ja vähin määrä 1.

Säätynsä, ammattinsa ja sukupuolensa mukaan asiakkaat ryhmittivät seuraavasti:

25. Oikeusaputoimisto

	Mp.	Np.	Yhteensä
I sosiaaliryhmään kuuluvat (johtavassa asemassa olevat yms.)	38	67	105
II » » (pienyrittäjät, työnjohtajat, ylempi toimistohenkilöstö yms.)	388	622	1 010
III » » (ammattityöntekijät, alempi toimistohenkilöstö yms.)	812	1 582	2 394
IV » » (apu- ja sekätyöntekijät yms.) ...	571	1 523	2 094
Tuntemattomat	11	19	30
	<hr/>		
	Kaikkiaan	1 820	3 813 5 633

Asiakkaiden sosiaalista asemaa määrättäessä on käytetty Helsingin kaupungin tilastotoimiston hyväksymää sosiaaliryhmitystä. Ryhmitys on toimitettu ammatin eikä varallisuuden mukaan.

Rekisteröityjen asiain ryhmittäminen laatunsa mukaan selviää seuraavasta asetelmasta:

Asumuseroja	490	Työ- ja palkkariitoja	667
Avioeroja	900	Vahingonkorvausasioita	78
Osituksia	68	Sosiaalivakuutus- ja huoltoasioita	316
Elatusapuja	518	Konkurssiasioita	13
Muita perheoikeuteen kuuluvia asioita	186	Veroasioita	150
Holhausasioita	40	Eläkeasioita	67
Perintö- ja testamenttiasioita	638	Rikosasioita	243
Vuokra-asioita	527	Täytäntöönpano- ja ulosottoasioita	110
Muita esineoikeuteen kuuluvia asioita	203	Sekalaisia muita asioita	206
Saatavia	213		
			<hr/>
			Yhteensä 5 633

Vuoden aikana vireille pannuista jutuista tuli, mikäli se riippui oikeusaputoimiston toimenpiteistä, kertomusvuonna käsitellyiksi tai kirjoista poistetuksi 2 593 asiaa, kuten näkyy seuraavista luvuista:

Sopimalla ratkaistu	176	Laadittu vain asiakirja	1 109
Oikeudenkäynnissä voitettu	577	Jätetty eri viranomaisille	334
» hävitty	52	Erinäisistä syistä jätetty sillensä	345
			<hr/>
			Yhteensä 2 593

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain nojalla tuomittiin toimiston lakimiehille vuoden aikana asianajopalkkioita 32 459 (ed. v. 23 145) mk. Oikeusaputoimiston asiakkaiden vastapuolilta perittiin kaupungille korvauksia yht. 968 (1 123) mk.

25. Oikeusaputoimisto

Holhousapuasiat. Kertomusvuoden aikana määrättiin holhousasioita hoitavalle apulaisoikeusavustajalle 26 uutta holhoustointia. Holhottavia kuoli vuoden aikana 8 ja 1 vapautui holhouksesta, joten holhoustoimia oli vuoden päättyessä jäljellä 66. Uusia uskotun miehen tehtäviä tuli vuoden aikana 15 ja niistä jatkui 6 seuraavaan vuoteen. Holhousapuasioissa ao. apulaisoikeusavustaja joutui hoitamaan 45 oikeudenkäyntiä ja esiintymään niissä 71 kertaa Helsingin raastuvanoikeudessa, minkä lisäksi hänen luonaan kävi keskimäärin 2 asiakasta päivässä. Holhosten hoitamisesta perittiin kaupungille palkkioita vuoden aikana 5 780 mk. Holhottavien omaisuuden säilytystä varten oli vuokrattu varastotilaa talosta Pengerkatu 25.

Menot. Oikeusaputoimiston menot kertomusvuonna olivat tilinpäätöksen mukaan 176 533 (156 698) mk.
